

tussen Duin & Dijk

Natuur in Noord-Holland. Jaargang 15

1 ● 2016

Nieuwsflits

● Kievit. Foto: Jankees Schwiebbe

Jaar van de Kievit

In de laatste 25 jaar is de populatie van de kievit gehalveerd in Nederland! 2016 is daarom door verschillende organisaties uitgeroepen tot het jaar van de kievit. SOVON Vogelonderzoek Nederland en de Vogelbescherming Nederland komen met maatregelen om de toekomst van de kievit veilig te stellen. De belangrijkste maatregel is het volgen van de jonge kieviten. De sterfte daaronder is tegenwoordig hoog. Ook Landschap Noord-Holland gaat zich dit jaar extra inzetten voor de kievit. Zij heeft haar beschermers gevraagd om een financiële bijdrage voor deze polderjongen. Samen met vrijwilligers en agrariërs wil zij dit geld inzetten op extra beheermaatregelen in het boerenland om zo het broedsucces van de kievit te verhogen. Dat kan gaan om extra beheer op bouwland of het vernatzen van grasland. De vrijwilligers gaan onderzoeken of deze maatregelen leiden tot meer kieviten die vliegvlug worden.

Meneer Walters

Jacob Walters (1926-2009) was een van de meest productieve veldonderzoekers van de natuur in Amsterdam. Van 1948 tot 2003 heeft hij ruim 140 grotere en kleinere publicaties over de broedvogels

en enige over planten in verschillende studieterrijnen in Amsterdam-West en de Amsterdamse Waterleidingduinen het licht doen zien. Naast gebiedsinventarisaties deed Walters in zijn latere jaren veel broedbiologisch onderzoek, met name aan plevieren. Hij was actief als vogelringer en vogelfotograaf en karteerde ook nog planten. Omdat hij zijn diverse onderzoeken nauwgezet in meer dan honderd dagboeken (periode 1940-2003) heeft gedocumenteerd zijn deze publicaties en zijn omvangrijke archief een rijke bron van langjarige populatie-gegevens, een toonbeeld van gedisciplineerde studiemethoden en degelijke verslaglegging. Aan de hand van zijn dagboeken (ruim 20.000 pagina's) heeft Martin Melchers een rijk geïllustreerd en ruim vierhonderd pagina's dik boek geschreven over het leven van deze zeer bijzondere Amsterdamse natuuronderzoeker. Het boek verschijnt begin 2016 en is te bestellen via een mail naar martmelchers@gmail.com.

eDNA onderzoek noordse woelmuis in Oostzanerveld

De Zoogdierverseniging heeft afgelopen najaar, in opdracht van de provincie, in samenwerking met Landschap Noord-Holland environmental-dna (eDNA) onderzoek

uitgevoerd naar noordse woelmuis in het Oostzanerveld om de aanwezigheid en verspreiding van de noordse woelmuis vast te stellen. Dit gebied is voor deze soort aangewezen in het kader van Natura 2000 en dient dus regelmatig te worden gemonitord. Onderzoek naar noordse woelmuis gebeurt traditiegetrouw met inloopvallen. De gevangen dieren worden na soortbepaling weer vrijgelaten. Het uitzetten en controleren van deze vallen kost veel tijd. Hoewel dit erg nuttig en interessant onderzoek is, is het ook behoorlijk kostbaar als het wordt uitgevoerd met professionals. De laatste jaren is daar braakbalonderzoek bijgekomen. Onder andere Landschap Noord-Holland organiseert daarvoor regelmatig pluisavonden. Aan de hand van de resultaten van het pluizen van braakballen van veelal kerkuilen kan de aanwezigheid dan wel afwezigheid van de soort worden vastgesteld (zie ook <http://www.uilenballenpluizen.nl>). Nieuw is eDNA onderzoek. Deze methode maakt gebruik van het feit dat alle diersoorten DNA achterlaten. Door nu muizenkeutels te verzamelen in gebieden waar we geen braakbalgegevens van hebben en te laten analyseren op de aanwezigheid van hun DNA is het voorkomen van de soort vast te stellen.

